

ЧИТАЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ 1936" - С.БЯЛА, ОБЩИНА СЛИВЕН

ДОКЛАД

за творческата и административна дейност на
читалище " Христо Ботев 1936 " - с. Бяла
през 2023 година

**Уважаеми членови и гости,
на НЧ " Христо Ботев 1936 " - село Бяла**

Измина 2023 година за НЧ „ Христо Ботев – 1936 “ – село Бяла, основните аспекти отново в работата на читалището бяха насочени към задоволяването на културните потребности на хората от селото, запазване на обичаите и традициите на родния край, създаване и утвърждаване на траен интерес на подрастващите към духовните ценности на нацията. За читалището 2023 година е успешна и забележителна с изяви на самодейните състави – на местни, регионални, национални и международни фестивали. Читалището е, и си остава основния организатор на културния живот на село, отразява събития и създаване условия за творческо развитие и изява на децата, средище за информация, комуникация, обучение, знание и културна дейност.

Организация на читалищната дейност;

Читалищното настоятелство, което работи в момента е избрано на Общо- изборно събрание през м. юни 2022 година.

В организационната си и практическа работа настоятелството се ръководи от Устава на читалището и Закона за народните читалища, както и от решенията на Общото събрание.

За отчетния период са проведени 4 заседания - Обсъжданите въпроси са - финансово-стопански, организация на творческата дейност, работата на любителските състави, определяне културните потребности на хората от село и пътя за реализация.

- Заседания са протоколирани.

Членовете на Настоятелството и ПК са много отговорни, опитват се да са в помощ на щатния персонал в решаването на много задачи и дейности.

Днес живеем в глобален и напрегнат свят, все още страстен и агресивен, а читалището е мястото, където хората се сбират и търсят отговори и желателно е читалищните дейци да бъдем на –висота, и да знаем за какво работим, какви цели гоним, какви задачи имаме да решаваме.

Членовете на читалището са : - 61

Субсидараните читалищни бройки: - 3 ;

Административен секретар – Силвия Данева-Димова .

Завеждащ библиотеката и Информационния център - Стоян Стоянов ;

Хигиенист и ръководител на танцовите състави - Радка Митева.

Основните дейности, по които работи читалището са:

Библиотечно и информационно обслужване;

Любителско художествено творчество;

Компютърно обучение; Работа по проекти и Клубна дейност.

Библиотечно и информационно обслужване

Статистика за 2023 година

Библиотечен фонд -	10050 бр.
Брой на читатели -	210 бр.
Посещения -	3472 бр.
Набавени библиотечни материали -	194 бр.
Абонамент -	3 бр.

Библиотечната дейност е една от основните функции на читалището. Библиотеката е част от Програмата по проект „Глобални библиотеки „. Мисията на „Глобални библиотеки – България“ е да подпомага и улеснява достъпа на гражданите до информационни знания, комуникации и електронно съдържание.

Днес се отдава голямо значение на развитието на библиотеките и тяхното рефлектиране върху процесите на развитието на икономиката и обществото.

Много е важна ролята на Библиотекаря, за модернизирването на една Библиотека.

Радостно е, че Стоян Стоинов работи по утвърждаването на библиотеката в информационно – образователен център за хората от различни възрасти. Поставено е началото на дигитализацията на библиотечния фонд.

Въпреки развитието на информационните технологии, библиотеката с книгите е едно голямо богатство и има Бъдеще.

И през 2023 г. са разработени и реализирани проекти „Българските библиотеки, съвременни центрове за четене и информираност“ – към Министерството на културата и др.

Библиотечният фонд редовно се попълва и обогатява с нови и интересни заглавия от различни области на знанието. Новите попълнения от книги, не стоят по рафтовете, а задоволяват читателските търсения. Книгите се предлагат с умение и анотация за съдържанието. Книги се рекламират и на страницата на читалището, като приканват читателите да посетят библиотеката.

Културните библиотечни прояви са посветени на бележитите дати и годишнини от Годишния календар – 2023 г. – на творци и дейци на изкуството и културата, на актуални събития, с презентации, информационни табла, множество витрини, изложби и публикации на страницата на читалището.

Поетични вечери посветени на Хр. Ботев; 150 години от смъртта на Васил Левски; 3-ти-март; 24 май; Денят на будителите бяха отбелязвани с много прояви.

Съвместната работа на библиотеката и училището е на висота. Запознават се учениците с фонда на библиотеката, как се обработват и описват книгите, разпределят и подреждат и т.н.

И през 2023 г. Библиотеката се включи в Маратона на четенето. Проведе се четене по-класове, поезия, откъси от любими книги, приказки, в Детската градина – също. Целта е да се акцентира върху качествено четене. Да се научат децата да четат, да четат и поезия – в нея има силни думи, на обич, родолюбие, на мечти, вяра, и с много умение, обич, търпение да ги въведем в света на книгите.....

Децата са редовни посетители на библиотеката. Запознават се не само с книжното богатство, провеждат се учебни часове; Седмица на детската книга и изкуства за деца; Дни на поезията; Срещи с творци; провеждат се викторини, развлекателно-обучителни мероприятия, игри и др.

Почти ежедневно се търсят услугите на библиотеката, предоставят се интернет услуги, копиране, принтиране, желаещите потребители получават нужната помощ и обучение - как се работи с компютър, търсения в Интернет, как да си направят профилна страница и т.н.

Библиотеката - богатство им е книжния фонд, ползването му от читателите зависи и от хората, които работят в нея, от уменията да организират дейността си, от провеждането на съдържателни и актуални, и интересни мероприятия.

Културно- масова дейност

Дейността на читалището през 2023 година бе концентрирана в рамките на дейностите, планирани в годишния календар на читалището. Традиционно проявите в него са планирани в партньорство между читалище, кметство ,църква, училище, детска градина , Община, ДГС , ОДФ , и др.

Има дати и празници, които не може да отминем. Те ни учат и обогатяват.- идват от дълбините на вековете, на историята ни и предавани, за да има българско самосъзнание, родолюбие, за да има – България. Преклонение пред великите български владетели, книжовници, будители и борци за свобода - 3-ти март- „Паметта на историята “; 9-ти май –Денят на Победата и Ден на Европа; 2-ри юни – Денят на Ботев - Дни - в които отдаваме почит на героите си, чрез стих, песен, презентации, поднасяме цветя пред паметните плочи.

Празника на училището 10 май - посветен на Хаджи Димитър, на 24 май и Денят на народните будители – по тържествен начин се отбелязаха с литературно музикални програми, срещи с творци и викторини.

Една тема, която вълнува целия свят – 22април - Ден на Земята –„ Как да съхраним планета Земя“ – преминава през посрещането на Първа пролет сред природата - четене на стихове за Природата ; през Седмицата на гората – традиция е вече да ни гостуват еколози от парк „Сините камъни“, от ДГС – местните горски служители, заедно да засаждаме в парка дръвчета. През тази година гостува ни- инж. Мирослав Маринов – с прекрасно- онагледена презентация, за развитието на горите, за опазването им, за флората и фауната.....Посети се близката Историческа Крепост – на няколко километра от селото ни. Целта ни преди всичко е да се фокусираме на местните екологически проблеми, опазването на нашите природни дадености, за да се съсредоточим на глобалните.

Един от най-очакваните празници е Еньовден – празник с много ритуали, който запазихме през годините, но не го доразвихме. Съсредоточихме се на външната показност, загубихме от обучителната му стойност. Празника, не е само на 23-24 юни –магическите дни, които обгръщваме – Празника е целогодишен..... В него е

вплетена Природата, природните дадености и красоти, растителното богатство, традициите ни, вярванията, които се пренасят още от езическо време. Всичките прояви и дейности през изминалата година показват, че читалището ни работи и заслугите са на работещия персонал, на самодейците – малки и големи 2023 година беше изключително натоварена отстрана на чествания и изяви на самодейните ни състави.

Списък на основните празници и изяви през 2023 година

- 21.01.23 – Бабинден
- 01.03.23 – Денят на Баба Марта – Ден на самодееца
- 08.03.23 - Увеселителна вечер
- 03.03.23 - Тържествена вечер посветена на България
- 01.04.23 - 1-ви Април „Светът е оцелял, защото се е смял“
- 03-07.04. - Седмица на гората
- 16.04.23 - Великденско хоро веселие
- 09.05.23 - Ден на Победата; Ден на Европа
- 23.05.23 - Ден на славянската писменост и култура
- 01.06.23 - 1-ви юни Ден на детето – „ В света на детството“
- 04-31.08 - Ваканция в читалището
- 11-13.06 - Църковен събор
- 23-24.06 - Еньовден – Празник на билките и лечителите
- 01.11.23 - Де на народните будители
- 24.12.23 - Коледно- Новогодишни празници

Любителско художествено творчество

Една от значимите дейности на читалището е работата на Самодейните ни състави . И през 2023 годината се положиха много усилия, за развитието на Любителското художествено творчество, за изявата на младите таланти, запазването и развитието на народните обичаи и традиции, и най-вече за възпитание в дух на родолюбие. Съставите продължават своята активна творческа и концертна дейност, радват ни и задоволяват културните потребности на селото и достойно ни представят по събори и фестивали.

Постоянно действащи колективи са –

- 1. Състав за автентичен фолклор;**
- 2. Самодееен състав "Олелия"**
- 3. Танцов състав „ Беленче“**
- 4. Коледарска група**
- 5. Модерен балет „ Еньовче“.**

Участия на колективите и спечелени награди за 2023 година са –

- **13.05. 2023 г.-** На събор край Тунджа – гр. Кермен – второ място
- **27.05.2023 г. –** Тунджа пее и танцува 2923 гр. Елхово – второ място

- **16.07.2023** г. - Рожен – събор на народното творчество и животновъдството.
- **17.09.2023** г. – Фестивал на 100-те войводи – гр. Сливен
- **06-09.2023** г. – Международен фолклорен фестивал – Зайчар, Сърбия
- **27.10.2023** г.– Юбилеен концерт – Стайко Стайков – гр. Сливен..
- **11.11.2023** г. - Юбилей НЧ „ Пробуда – 1938 „
- **22.12.2023** г. - Коледен концерт
- **26.12.2023** г. – Зимни празници Мечкарево – 2023

Най-забележителни празници за селото, в които основни участници са самодейците, си остават - Бабинден, Великден, Църковен събор, Еньовден, Коледните и Новогодишни празници.

Читалището продължава да поддържа и организира местните традиционни празници - но в основата е изучаването и съхраняването на местните традиции и обичаи, преодоляване социалната изолация на възрастните, ангажиране свободното време на младите, създавайки интерес към миналото на родния край.

Бабинден - преминава с посрещане на „ Бабата-акушерка“ с „Благословене на дете „ и увеселение, с забавни игри и емоции.

Великденският празник е свързан с много инициативи – разговори за празника и обредните традиции, за Възкресението на Исус Христос и неговата мисия; какво символизира боядисаните яйца; на Велики четвъртък - боядисването на яйца, с конкурс – „Великден през моите очи“ ; традиционно се прави Дарителска кампания – „Не си сам на празника“ ; след вечерното Христово бдение, празничния ден започва с Празнична литургия и завършва с голямо Великденско хоро – веселие, което връща беленци и събира – стари и млади, допълнено с изложение на великденски яйца, козунаци, изложба от детско творчество и конкурси, в които децата изразяват себе си.

1-ви юни - Денят на детето с прекрасна празнична украса, и през 2023 година се проведе забавни игри и викторини. Връзката Читалище - Училище все повече се заздравява. Децата - те са нашето богатство и бъдеще, нашето утре, а в читалището могат свободно да изразяват себе си - чрез стих, песен, игра, послание.

Църковен събор на "Свети дух" – 2023 година Празничното веселие събра хората“ на площада, а Деня на „ Свети Дух „ премина с Празнична литургия и курбани за здраве.

Еньовден - Празник на билките - през тази година на празника присъствуваха много хора и гости на Бяла.. Празника премина отново в рамките на два дни с ритуалите: -Мълчана вода, Еньово буле, Напяване на моминските китки, Преминаването под Еньовския венец за здраве.

Еньовден е празник на преклонението пред Природата.

„ Ваканция в читалището“ или Прекрасно и забавно лято в парка - най-желаното място за забавления, срещи, игри за отмора. Читалищната работилницата за идеи продължи с занимателно обучителни мероприятия и това лято, децата проявиха своите заложби . С умение и творческите си умения Силвия Данева-Димова, привлича деца, запознаваше ги, с творчеството на детските писатели, а Радка Митева ръководеше Детската хоротека. За децата лятото приключи с много веселие, забавни игри.

2023 година завърши с прекрасен Коледен концерт; Коледарите в навечерието на Бъдни вечер, с песните си огласиха селото и благословиха стопаните.

Приемствеността между поколенията продължава. Постави се началото на малка коледарска група, която започна да учи песните на батковците.

Коледарската група отново се представи на Зимни празници село Мечкарево.

Колективите ни участваха на Национални, регионални и общински прегледи. Гордеем се с изявите им и местата, които завоюват. Прекрасни, изключително стилни и завладяващи са самодейците ни – малки и големи.

И през 2023 година стремежът ни беше, освен разнообразяването на формите на дейности, създаване на нови форми на изяви – вече имаме и Група за модерен балет.

Недостатъчна ни е работата по-търсени на млади таланти. Крайно време е да продължим да търсим млади таланти и да работим за тяхното бъдещо творческо развитие и изяви.

Искрено Благодарим, на индивидуалните си изпълнители, от различни жанрове – Гергана Митева, Пролетина Гяурова, Дария Тенева, най- малката ни певица, с която се гордеем, че първите изяви са на – беленската сцена. Пожелава ме и възход по големите сцени. Благодарим на Даяна Караджова и Ивайло Георгиев и съпругата му и Даяна.

Благодарим на Радка Митева, след себе си оставя широка диря, въвела е много деца в света на фолклорните танци, част от тях са преминали детската възраст и са в най- прекрасната сила на Младостта си. Поемат по житейския си път...

И през 2023 година – големи и малки ни омаяха с прекрасните си изяви – очарователни, въздействащи, дори спиращи дъха.

Когато правим отчета се запитвам – Как запознаваме децата с местните традиции, с празничната обредност – естествено –като ги празнуваме, пресъздаваме, не позволявайки да се губи връзката между поколенията.

По проектната дейност читалището постоянно кандидатства с проекти - към Министерството на културата – Библиотеките съвременни центрове за информираност и четене 2023 г., Общински фонд " Култура"- Сливен - , Фондация „Обществен дарителски фонд Сливен“ . Тази година читалището беше одобрено по проектите, по които кандидатства. Реализиран е проекта „ Библиотеките съвременни центрове за информираност и четене 2023 г.“ закупени са книги за 1400 лв., проектите към Общински фонд " Култура"- Сливен и към Фондация „Обществен дарителски фонд Сливен“ са в процес на реализация.

Читалището е затвърдило позиците си на общесвен обединител на интересите на гражданите и_продължава да работи по много проектни инициативи, които се запазиха във времето, партнира с Кметство, Училище, Община – Сливен, с Регионална библиотека – Сливен, ОДФ-Сливен, и др.

Благодарни сме на спонсорите, които ежегодно ни подкрепят и финансират за празниците и пътуванията .

През годината настоятелството активно работи по решаването на многото читалищни проблеми и заедно с щатния персонал се търсят най- правилните възможни решения.

Голяма част от материалната база е остаряла. Недовършен ремонт на големия салон, гримьорна, кино-кабина, има нужда от изграждане на съоръжение за достъп на инвалиди до сградата и...Ремонтите на читалищните сгради, съобразно чл.23, ал.2 от ЗНЧ се финансира от общинския бюджет, през 2023 г. цялостно се подмени дограмата на читалището. Можем да мечтаем, все пак някога това да се случи, да се направи проект за цялостно обновяване на читалището - вътрешно и външно, защото това, което правим със собствени средства и труд, е само козметичен ремонт. Да разчитаме, че Община Сливен отново ще вложи средства за ремонт, в едно работещо и много добре представещо се читалище, с традиции и богато минало а ние като добри стопани на читалището ще го поддържаме.

Уважаеми членове на читалището,

Не мисля, че съм изчерпателна, години наред пишем отчетни доклади, в тях отразяваме извършеното от читалищните работници, самодейци, членове – Така, както годините летят, сезоните се повтарят, а нашата дейност е традиционна, разнообразна, предаваща се от поколение, на поколение ... И разликата е точно в това – всяко поколение има свой живот, свое развитие във времето, за отиващото поколение остават спомените, за младото наследство, което по свой начин – ще Надграждат – Това е кръговратът на природата, а ние сме част от него.

От името на Настоятелството, щатния персонал и свое - Ви Благодарим, че сте тук, че сте съпричастни с дейността на читалището и за в бъдеще има още много, какво да си пожелаем за по-добро организиране, обслужване и подобряване на работата ни.

Нека да си пожелаем много здраве и нови творчески дръзновения и висоти !

03.02.2024 год.
с.Бяла

Председател:
/ Ст. Маринова/